

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
3236077-1013444-PDC19

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk
167290.198u

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 10 september 2021

Betreft Commissiebrief Eerste Kamer inzake Rappel toezeggingen en moties in het
kader van de bestrijding van covid-19 juli 2021

Geachte voorzitter,

Op 23 juli hebben leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid, voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning en voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving een brief gestuurd, waarin zij hebben verzocht om een stand van zaken ten aanzien van een aantal moties door en toezeggingen aan uw Kamer, die volgens de commissie nog niet of niet voldoende beantwoord zijn. Met deze brief informeer ik uw Kamer per thema over de stand van zaken van deze moties en toezeggingen en of deze reeds zijn afgedaan.

Digitale ondersteuning

Broncode Google en Apple (T03013)

Zoals ook eerder gemeld¹ vindt regelmatig overleg plaats met andere lidstaten van de Europese Unie en Google en Apple. Hierbij is ook aandacht voor het openbaren van de broncode van het exposure notification framework. Dit heeft eerder geleid tot verdere openbaring van de code, onder meer bij nieuwe releases van het framework. Bij bijzonderheden zal uw Kamer, als ook de Tweede Kamer, hierover worden geïnformeerd.

Privacyvoorwaarden CoronaMelder (T03016)

Ik heb uw Kamer verder toegezegd CoronaMelder buiten werking te zullen stellen als de app niet langer voldoet aan de privacyvoorwaarden. Dit was afgelopen april het geval toen een probleem bleek te bestaan in het Google en Apple framework waar CoronaMelder gebruik van maakt. Hierover heb ik uw Kamer op 28 en 30 april jl. per brief geïnformeerd.² Ik heb toen besloten om het delen van codes van Nederlandse gebruikers van CoronaMelder die zich besmet hebben gemeld in de app tijdelijk voor 48 uur stop te zetten. Dit om de gevolgen van een mogelijk datalek te beperken. Pas toen Google het probleem had opgelost, is het delen van codes weer geactiveerd. Ik doe nog steeds geen concessies als het gaat om de privacy en informatieveiligheid van CoronaMelder en zal de app daarom opnieuw buiten werking stellen als hier aanleiding voor blijkt te zijn.

¹ Eerste Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 538, O
Kamerstuk 25 295, nr. 1105

² Kamerstuk 25 295, nr. 1170
Kamerstuk 25 295, nr. 1173

Motie doorontwikkeling CoronaMelder (35 538, J)

Tijdens de wetsbehandeling van de Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 heeft uw Kamer een motie aangenomen van het lid Gerkens die de regering oproept 'om waar mogelijk de CoronaMelder app door te ontwikkelen door andere implementaties van de app mogelijk te maken zodat gebruikers ook los van Google en Apple de app kunnen gebruiken'. In een eerdere brief heb ik u geschreven nader te onderzoeken of een implementatie die in Duitsland zou bestaan open source is en ook in Nederland kan worden toegepast.³ De verkenning naar deze software heeft uitgewezen dat dit geen goed alternatief is. De software is niet voldoende doorontwikkeld en vergt vergaande (technische) handelingen van gebruikers voordat deze ingezet kan worden. Vooralsnog zijn er in Europa geen andere implementaties bekend. Mochten deze alsnog ontstaan dan zal ik onderzoek doen naar de implementeerbaarheid hiervan in Nederland.

Maatregelen

T03018

Toezegging T03018 is alleen van toepassing op het moment dat de minister van VWS een besluit neemt dat een voorzitter van de veiligheidsregio bevoegd is tot toepassing van de bevoegdheden van de burgemeester. Als zo'n besluit wordt genomen, moeten beide Kamers worden geïnformeerd. Dit is momenteel nog niet aan de orde geweest.

T03121

Op de veilige afstandsnorm na, zijn momenteel alle maatregelen tegen het coronavirus van kracht op grond van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (hierna: Twm). Indien nieuwe Covid-maatregelen zullen worden toegepast die gebaseerd zijn op de Twm, zal de Eerste Kamer hier uiteraard over worden geïnformeerd.

T03122

Toezegging T03122, welke vraagt om een gedetailleerde uiteenzetting over het op- en afschalen conform de routekaart, is afgedaan middels de Tweede Kamerbrief van 2 februari 2021⁴, waarvan ook een afschrift naar de Eerste Kamer is verzonden. In deze brief, waarin de herijkte routekaart wordt gepresenteerd, staat ook uitgelegd hoe het op- en afschalen langs de routekaart en inschalingssystematiek moet worden gezien. In de brief staat vermeld dat het inschalen van veiligheidsregio's in één van de 4 risiconiveaus volledig automatisch gebeurt op basis van het aantal gemelde positieve testuitslagen en ziekenhuiscijfers per regio. Op basis van deze cijfers vindt vervolgens een politiek-bestuurlijke afweging en besluitvorming plaats over het al dan wel of niet treffen van maatregelen (daarover worden de Eerste Kamer en Tweede Kamer dan geïnformeerd via de stand van zakenbrief). In deze afweging wordt naar het hele beeld gekeken, dus naast bovengenoemde 2 indicatoren ook naar de R-waarde en de druk op het bron- en contactonderzoek. Deze systematiek wordt voor zowel het opschalen als het afschalen gehanteerd.

De toezeggingen T03123, T03125, T03137, T03144, T03149 en motie 35 526 I zullen binnenkort worden afgedaan met de introductie van de herijkte aanpak

³ Kamerstuk 25 295, nr. 1105

⁴ Kamerstuk 25 295, nr. 950

opschalingsplan, welke nu in concept met alle betrokken partijen en departementen wordt afgestemd. Deze herijkte aanpak zal in september 2021 naar de Tweede Kamer (en via een afschrift naar de Eerste Kamer) worden gestuurd.

35732 F

Motie 35732 F behelst dat de avondklok komt te vervallen indien de Eerste Kamer binnen een week besluit daarmee niet in te stemmen. Zoals gebruikelijk heeft de Eerste Kamer de bevoegdheid om onafhankelijk over wetsvoorstellen te stemmen. Echter, op dit moment is het invoeren van een avondklok (en daarmee deze motie) niet aan de orde.

Reizen

T03052, T03054, T03138 en 35 695-E

De toezeggingen met nummers T03052, T03054 en T03138, en ook motie 35 695-E van het lid Nicolai gaan over de hardheidsclausule in de regelgeving voor de negatieve testverklaring en de uitzonderingsbepaling zoals vastgelegd in artikel 58p, vijfde lid van de Wet publieke gezondheid (Wpb). In de Kamerbrief⁵ van 13 april jl. en het interpellatiedebat⁶ van 20 april jl. is de procedure toegelicht die erop ziet dat Nederlanders die in het buitenland verblijven en bij terugkeer naar Nederland niet aan de testplicht kunnen voldoen, kunnen worden geholpen. Ook is in de brief⁷ van 28 mei jl. en de brief⁸ van 5 juli jl. ingegaan op toezegging T03138 en motie 35 695-E. Op basis van hetgeen in deze brieven en wat volgt staat vermeld, beschouw ik voornoemde toezegging als afgedaan. Voor de motie-Nicolai (35 695-E) geldt dat ik mij voor de uitvoering ervan heb ingespannen. Echter, omwille van juridische redenen die ik per voornoemde brief met uw Kamer heb gedeeld op 5 juli jl., kan ik deze niet naar de wens van uw Kamer in volledigheid tot uitvoering brengen.

De minister van Justitie en Veiligheid heeft de leden De Boer (GroenLinks) en Van Hattem (PVV) toegezegd (T03052) de Kamer te informeren over de hulp die geboden wordt aan mensen die in het buitenland positief getest zijn en niet naar Nederland kunnen reizen. In het volgende wordt deze procedure uiteengezet. Ook de toezeggingen T03054 en T03138 hebben betrekking op deze procedure.

Als een Nederlandse reiziger op zijn of haar reisbestemming positief getest is op het coronavirus, dan moet deze reiziger zich houden aan de regels rond isolatie die in het land van verblijf gelden. Sommige landen staan isolatie toe in het huis of hotel van verblijf, en andere landen hebben speciale quarantainelocaties ingericht. Ook is het per land verschillend of de reiziger zelf de kosten moet betalen die hiermee gemoeid zijn.

Als Nederlanders langdurig positief blijven testen en daarom niet naar Nederland kunnen reizen, zijn er verschillende opties. Als de reiziger in de Europese Unie of Caribische delen van het Koninkrijk is, kan deze met een herstelbewijs naar Nederland reizen. Dat is een positieve testuitslag van een NAAT-test, afgenomen

⁵ Kamerstukken II 2020/2021, 25 295, nr. 1105.

⁶ Interpellatie-Van Hattem en Nicolai, Handelingen I 2020/2021, nr. 35 item 8.

⁷ Kamerstukken II 2020/2021, 25 295, nr. 1241.

in de Europese Unie of de Caribische delen van het Koninkrijk, van minimaal 11 en maximaal 180 dagen oud op het moment van aankomst in Nederland. Voor reizigers die geen geldig herstelbewijs kunnen krijgen en geen negatieve test kunnen tonen, is er een aparte uitzondering voor langdurig positieven. Men moet dan een recente NAAT(PCR)-test en een verklaring van een arts van maximaal achtenveertig uur oud op het moment van het aan boord gaan kunnen tonen, waarin staat de reiziger niet meer besmettelijk is. Overigens ontvang ik minder signalen dat men langdurig positief test, nu naast een NAAT(PCR)-test van maximaal 48 uur oud ook een antigeentest van maximaal 24 uur oud wordt geaccepteerd.

Voor individuele reizigers die in verband met een schrijnende situatie niet kunnen voldoen aan de testplicht voor hun terugreis naar Nederland, kan de hardheidsclausule worden toegepast. De minister van Buitenlandse Zaken beoordeelt het verzoek van de reiziger om uitgezonderd te worden op de testplicht in overleg met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het ministerie van Buitenlandse Zaken communiceert de uitkomst van deze beoordeling vervolgens aan de vervoerder. Het is niet aan de vervoerder om iemand uit te zonderen; de Nederlandse overheid staat de reiziger bij. Ook reizigers die met eigen vervoer zoals de auto naar Nederland reizen, kunnen contact opnemen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Als een redelijk vermoeden bestaat dat sprake is van een schrijnend geval en een reiziger hier ook met Buitenlandse Zaken contact over heeft gehad en Buitenlandse Zaken oordeelt dat sprake is van een schrijnend geval, zullen de handhavers iemand niet beboeten.

Nederlandse reizigers die consulaire bijstand nodig hebben, kunnen deze krijgen via het contactcenter van Buitenlandse Zaken dat 24 uur en 365 dagen per jaar bereikbaar is. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zal de reiziger bijstaan met zijn of haar hulpvraag en consulaire bijstand leveren in lijn met bestaande consulaire kaders.

Hiermee beschouw ik de motie met nummer 35 695-E en de toezeggingen T03052, T03054 en T03138 als afgehandeld.

Quarantaine

T03120 inzake wettelijke mogelijkheden quarantaineplicht

Ten aanzien van de toezegging door de minister van JenV aan uw Kamer om u een brief over de wettelijke mogelijkheden voor het opleggen van een quarantaineplicht en de toepassing hiervan te sturen kan ik u het volgende melden. Deze toezegging is afgedaan door de toezending van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet publieke gezondheid vanwege de invoering van aanvullende tijdelijke maatregelen voor het internationaal personenverkeer in verband met de bestrijding van de epidemie van covid-19 aan uw Kamer in mei 2021.⁹ In deze wet, die 1 juni jl. van kracht werd, is onder andere de plicht tot thuisquarantaine voor inreizigers uit aangewezen zeer hoogrisicogebieden geregeld. Ook is met

⁸ Brief over de uitvoering motie-Nicolai over toetsing of terecht een beroep kon worden gedaan op het vijfde lid van artikel 5, Kamerstukken I 2020/2021, 35 695 G.

⁹ Kamerstuk EK 35808

dit voorstel geregeld dat reizigers die in een aangewezen hoogrisicogebied verbleven en met eigen vervoer Nederland inreizen, ook verplicht kunnen worden bij inreis te beschikken over een negatieve testuitslag.

Juridisch

T03124, T03127 en T03128

De toezeggingen T03124, T03127 en T03128 zijn afgedaan met de brief aan de Tweede Kamer van 28 juni 2021¹⁰. In deze brief is – zoals door de Eerste Kamer verzocht – verwezen naar de met de Eerste Kamer gevoerde correspondentie over de regeling van bepalende zeggenschap van Tweede Kamer en Eerste Kamer over de verlenging van de bij de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 ingevoerde bepalingen. In deze brief is ook aangegeven dat deze discussie in feite is afgerond door de indiening van het voorstel van wet tot wijziging van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 in verband met regeling van het vereiste van goedkeuring bij wet van een koninklijk besluit tot verlenging als bedoeld in artikel VIII, derde lid, van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19.¹¹ Dit wetsvoorstel is inmiddels tot wet verheven¹² en met ingang van 17 juli 2021 in werking getreden.

35 526, L, 35 526, AK

De in dit overzicht genoemde Kamerstukken I 2020/21, 35874, L en AK, betreffen de moties die hebben geleid tot het laatstgenoemde wetsvoorstel en zijn in het kader van de behandeling en inwerkingtreding daarvan afgehandeld.

T03141 plan van aanpak aanpassing Twm

De toezegging T03141 is gedaan in het debat op 13 juli 2021¹³ waar is gezegd dat wijzigingen die tegemoetkomen aan de huidige crisis, op enig moment doorgevoerd moeten worden, omdat er een grens zit aan de tijdelijkheid daarvan. Toegezegd is dat daarvan een schets gegeven zal worden voor de kerst van 2021, opdat daarover een debat gevoerd kan worden met de Eerste Kamer.

Curatieve zorg

Motie gedegen visie en toekomstplan voor de zorg (35 526, BH)

Tijdens het debat over de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 van 25 mei 2021, heeft Kamerlid Van der Voort (D66) een motie ingediend met het verzoek om vóór de zomer te komen met een gedegen visie en toekomstplan voor de zorg voor zowel de korte als de langere termijn.¹⁴ Hier op volgend heeft de minister voor Medische Zorg en Sport een Kamerbrief gestuurd over de ondersteuning van (ziekenhuis)zorg tijdens de coronacrisis, het herstel van zorgprofessionals en het inhalen van reguliere (ziekenhuis)zorg.¹⁵ In deze brief gaat de minister onder meer in op herstel en ondersteuning van zwaar belaste zorgprofessionals en de wijze waarop de reguliere zorg, die door de coronacrisis vertraging opliep, kan worden ingehaald. Ook wordt in de brief benoemd aan welke elementen we gaan werken om ervoor te zorgen dat de zorg beter uit de COVID-crisis komt. In de passage 'Hoe komt de zorg beter uit deze crisis' lichten wij toe welke bouwstenen we klaarzetten om de zorg robuuster, stootvaster en flexibeler te maken, zodat

¹⁰ Kamerstuk 35 874, nr. 5 (incl. een afschrift aan de Eerste Kamer)

¹¹ Kamerstuk 35 874, nr. 1 e.v.

¹² Stb. 2021, 359

¹³ Handelingen I 2020/21, nr. 46, item 2, p. 13

¹⁴ Eerste Kamer, vergaderjaar 2020-2021, 35.526, BH.

¹⁵ Kamerstuk 31 765, nr. 566

we beter voorbereid zijn op toekomstige crisissituaties. Hierbij gaat het zowel om de curatieve als de langdurige zorg en de samenwerking tussen beide. We pakken dit vraagstuk samen op met de veldpartijen en de toezichthouders. Definitieve besluitvorming over de crisisbestendigheid van de zorg in de toekomst laat ik over aan een nieuw kabinet. Met de beantwoording in eerder genoemde Kamerbrief van 26 mei is de motie van het Eerste Kamer lid Van der Voort (D66) afgedaan.

Nafase: evaluaties

T03148 Evaluaties aanpak coronacrisis

Tijdens het debat van 13 juli jl. heb ik toegezegd uw Kamer te zullen informeren over de afgeronde, lopende en nog te starten evaluaties. In de bijlage vindt u hiervan een overzicht. De evaluaties die in dit overzicht zijn opgenomen, betreffen evaluaties van beleid en/of maatregelen om de COVID-crisis te bestrijden, waarvan VWS opdrachtgever is of waarbij het handelen van VWS tijdens de crisis geëvalueerd wordt. De grootste evaluatie die op dit moment loopt is het u bekende onderzoek dat door de Onderzoeksraad voor Veiligheid wordt uitgevoerd. Verder worden in opdracht van VWS deelaspecten van de aanpak van de coronacrisis momenteel geëvalueerd, zoals de inkoop van PBM, de aanpak van de nertsencrisis en de maatregelen ten behoeve van het voorkomen van geneesmiddelentekorten. Daarnaast zijn er ook al evaluaties afgerond. Het betreft dan zowel interne evaluatie zoals het 'Lessons Learned' traject en het evalueren middels de WHO Intra-Action Review methode, alsmede evaluatie door externe partijen als Verwey Jonker en de Algemene Rekenkamer. De belangrijkste resultaten van deze evaluaties zijn in het overzicht opgenomen. Ik sluit niet uit dat, als daar aanleiding voor is, op initiatief van VWS naar meer deelaspecten van de COVID-crisis onderzoek zal worden gedaan.

Naast de vermelde evaluaties subsidieert VWS het ZonMw onderzoeksprogramma, waarbinnen onderzoek wordt gedaan naar uiteenlopende aspecten van de COVID-crisis. Deze onderzoeksresultaten worden via wetenschappelijke commissies aangeboden aan het OMT en andere adviesorganen. VWS is tevens opdrachtgever van het RIVM onderzoeksprogramma COVID-19, een zeer breed onderzoeksprogramma dat alle COVID-activiteiten van het RIVM behelst en met name gericht is op pandemische paraatheid. De inhoud van deze laatste twee programma's zijn niet opgenomen in bijgevoegd overzicht.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge